

§ 80

Dnr 2016/00327

Ekonomiska styrprinciper - styrmodell och ekonomistyrningsprinciper

Kommunfullmäktiges beslut

1. Styrmodell och ekonomistyrningsprinciper antas enligt upprättat förslag, och blir en del i budget 2017.
2. Tidigare beslut upphävs gällande styrdokumenterna
  - Ekonomiska styrprinciper och styrmodell (Kf 2010-11-29 § 7),
  - God ekonomisk hushållning (Kf 2005-11-24 § 77) samt
  - Metod för budgetarbete (Kf 2003-12-18 § 107)

Ärendebeskrivning

Ekonomichef Annelie Johanssons tjänsteskrivelse:

Idag finns tre styrande dokument inom ekonomistyrning och budget. Dokumenten behöver anpassas och hållas ihop för att tydligare stödja organisationen i arbetet med planering och uppföljning.

Gällande styrdokument är:

Ekonomiska styrprinciper och styrmodell för Smedjebackens kommun (Kf 2010-11-29 § 7), God ekonomisk hushållning (Kf 2005-11-24 § 77) samt Metod för budgetarbete (Kf 2003-12-18 § 107).

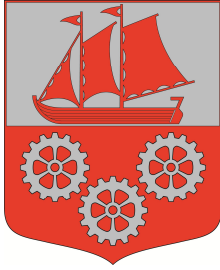
Ett nytt förslag till styrdokument ”Styrmodell och ekonomistyrnings-principer för Smedjebackens kommun” har tagits fram. Det samlade dokumentet förslås ersätta de tre nu gällande styrdokumenterna.

Kommunstyrelsen beslöt 2016-11-01 § 153 att föreslå kommunfullmäktige fastställa styrmodell och ekonomistyrningsprinciper för Smedjebackens kommun, samt annullera föreslagna dokument.

Yrkanden

Fredrik Rönning (S), Göran Engström (C), Calle Morgården (MP) och Lotta Gunnarsson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

_____

Styrmodell för verksamhet och ekonomi Smedjebackens kommun

Innehållsförteckning

Styrning.....	3
God ekonomisk hushållning	3
Fördelning av ansvar	3
Ramar.....	4
Ekonomiska beslut	4
Uppföljning och rapportering.....	5
Koncernnytta.....	5
Över- och underskott	5
Investeringar.....	5
Internkontroll	5

Styrning

I varje kommun ska det finnas en beslutande församling, kommunfullmäktige. Fullmäktige ska tillsätta en kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Kommunstyrelsen har en särställning bland nämnderna genom att kommunallagen förutsätter att den ska "leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över nämndernas verksamhet". Den konkreta ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder framgår ytterst av de reglementen som fastställts av kommunfullmäktige och den delegation som fullmäktige lämnat till styrelse och nämnder.

Kommunfullmäktige är det organ som fastställer budgeten för kommande år och flerårsplanen för ytterligare två år. Fullmäktige fastställer mål för ekonomi och verksamhet på övergripande nivå samt anslag till de olika nämnderna.

Inom Smedjebackens kommun innehåller budgeten följande delar:

- Vision
- Övergripande mål
- Indikatorer
- Styrmodell för verksamhet och ekonomi, inklusive riktlinjer för god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Verksamheten styrs av Kommunfullmäktiges mål och budgetramar.
- De i budget angivna målen med indikatorer avrapporteras i bokslutet.
- Den ekonomiska planeringen ska utgå från försiktighetsprincipen.
- Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgå till lägst 3 procent.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera investeringar.

Fördelning av ansvar

I budgeten fastställer fullmäktige anslag på nämnds nivå. Fördelning av ekonomiskt och verksamhetsmässigt ansvar mellan olika nivåer i organisationen beskrivs nedan:

Kommunfullmäktige

- fastställer övergripande mål
- fastställer anslag per nämnd
- beslutar om justeringar under året mellan nämnderna
- fastställer total investeringsnivå samt investeringsplan

Kommunstyrelsen

Har enligt kommunallagen och på kommunfullmäktiges uppdrag att ”leda och samordna förvaltningens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet”. Kommunstyrelsen fungerar också som facknämnd för ett antal övergripande verksamheter.

Nämnden

Har ansvaret för att bedriva sin verksamhet inom av fullmäktige fastställt anslag och budgetdokument

- fastställer anslagen per verksamhet/avdelning/enhet och ger därmed attesträtt och ekonomiskt ansvar (budgetansvarig) till de befattningshavare som definierats genom sina tjänster.
- beslutar om ekonomiska justeringar under året mellan olika verksamheter/avdelningar/enheter
- beslutar om investeringar inom, av fullmäktige, beslutad ram

Kommunchefen

- ansvarar via sin ledningsgrupp för samordning av förvaltningschefer och VD

Förvaltningschef

- har inför nämnden ansvaret för verksamheten inom sin förvaltning och att genomföra uppdraget inom givna ekonomiska ramar under budgetåret

Avdelningschef/Verksamhetschef/Enhetschef/budgetansvarig

- har ansvaret och befogenheterna att driva sin avdelning/verksamhet/enhet inom ramen för sin budget.

Ramar

Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram per nämnd. En preliminär driftbudget tas i juni och den slutgiltiga i november. Det gör att nämnderna måste vara klara med sina budgetunderlag under första delen av maj och oktober. Den ekonomiska ramen uttrycks i nettotermer och benämns kommunbidrag. Kommunfullmäktige kan justera dessa ramar under pågående år. Nämnder ska inom den budgetram som beslutats av kommunfullmäktige uppfylla fastställda målsättningar.

Ekonomiska beslut

Beslut kommer även fortsättningsvis att tas i såväl kommunfullmäktige, kommunstyrelsen som i olika nämnder. Respektive nämnd är skyldig att se till att inga beslut som kräver ekonomiska resurser fattas utan att finansiering är klarlagd. Vid nämndbeslut som medför ekonomiska konsekvenser (till exempel verksamhetsförändringar) ska kostnader redovisas i beslutsunderlaget.

Investeringar, som innebär volymökning alternativt ny eller utökad verksamhet, ska inför ett beslut alltid presenteras med en förkalkyl som innehåller såväl kapitalkostnader som övriga driftkostnader. När investeringen färdigställts ska en slutredovisning göras av investeringsprojektet.

Uppföljning och rapportering

Ekonomi

Budgetansvarig chef ska löpande följa sitt ekonomiska utfall och delta i förvaltningens gemensamma uppföljningsarbete. På nämnd- och bolagsnivå ska dessa uppföljningar göras, vid varje sammanträde, på ackumulerat resultat samt en helårsprognos som rapporteras till kommunstyrelsen. Om prognosen för det ekonomiska utfallet pekar mot ett budgetöverskridande ska nämnden redovisa åtgärder som behöver tas för att undvika underskott. För augusti görs också en delårsrapport för kommunkoncernen. Årsbokslut görs per den 31 december för kommunkoncernen.

Verksamhet och mål

Nämnder och styrelser följer upp sina verksamheter löpande under året. Nämnderna har, förutom Kommunfullmäktiges mål med indikatorer, egna mål som är mätbara och som följs upp av nämnden. Kommunfullmäktiges mål följs upp, en gång per år, i samband med årsbokslut.

Koncernnytta

Nämnder och styrelser ska handla utifrån ett gemensamt hushållningsperspektiv vilket kan benämnas "koncernnytta". Det innebär att nämnder och styrelser ska se till den lösning som för kommunkoncernen är den mest fördelaktiga. Detta kan ske genom samordning av resurser eller samordning av upphandling. Idag är följande verksamheter samordnade: fastighet, IT, växel, personal, ekonomi, upphandling och kost.

Över- och underskott

Över- och underskott balanseras ej mellan åren. Undantag görs för externa medel t ex EU-bidrag eller andra medel som är knutna till godkända och tidsbundna projekt, vilka skall periodiseras. Statliga bidrag som av staten knutits till vissa specifika projekt eller uppdrag skall redovisas på den period som uppgörelsen avser, och i enlighet med god redovisningssed.

Investeringar

Investeringsbelopp fastställs per objekt och eller typ av objekt i samband med att slutlig investeringsplan i budget dokumentet som beslutas av kommunfullmäktige i november månad.

Anskaffning av inventarier för lägre belopp än 2 prisbasbelopp, exkl. moms, ska betraktas som inventarier av lägre värde, och bokföras som en driftkostnad. När det gäller anskaffning av flera inventarier, med ett naturligt samband, ska anskaffningen avse det samlade anskaffningsvärdet. Motsvarande gäller även anskaffning som kan anses vara ett led i en större inventarieinvestering. Kostnader som följer av en gjord investering, avskrivning och ränta liksom övriga driftkostnader, ska belasta den verksamhet och enhet som investeringen kan hänföras till.

Internkontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa god intern kontroll. För ytterligare information hänvisas till kommunfullmäktiges reglemente som beskriver dels organisation samt regler och anvisningar för intern kontroll.